

Sygn. akt III PK 59/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa M. T.

przeciwko Zespołowi Szkół im. [x] w L.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za pracę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T.

z dnia 18 listopada 2015 r., sygn. akt III Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w T. oddalił apelację Zespołu Szkół im. „[x]” w L. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 24 czerwca 2015 r.

Sąd drugiej instancji zaaprobował ustalenia faktycznie dokonane w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, a w szczególności zauważył, że w sprawie dokonano oceny powódki pod kątem zajmowanego przez nią stanowiska dyrektora szkoły. Negatywny wynik tej czynności upoważnia jedynie do pozbawienia zajmowanej funkcji, nie prowadzi zaś do możliwości rozwiązania stosunku pracy. Równocześnie Sąd odwoławczy zaakceptował wysokość

zasądzonego wynagrodzenia za pracę, z uwagi na szczególną ochronę trwałości stosunku pracy powódki.

Skargę kasacyjną złożył pozwany, zaskarżając wyrok w całości i wskazując na naruszenie prawa materialnego.

Skarga zawierała także wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, które wyraża się pytaniem, czy ocena pracy dokonana przez organ prowadzący szkołę w trybie art. 6a ust. 6 Karty Nauczyciela, dotycząca osoby będącej nauczycielem i pełniącej jednocześnie funkcję dyrektora szkoły, obejmuje również ocenę pracy tej osoby jako nauczyciela i czy taka ocena może stanowić podstawę rozwiązania stosunku pracy na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 5 Karty Nauczyciela. Nadto w ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż uznanie powódki za pracownika szczególnie chronionego zostało dokonane z rażącym naruszeniem prawa, które wynika z treści art. 32 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 25¹ ust. 1 i 2 w związku z art. 34 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (jednolity tekst: Dz.U 2014 r., poz. 167 ze zm.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie może zostać przyjęta do rozpoznania, gdyż argumentacja złożonego w tej kwestii wniosku nie przekonuje o oczywistej zasadności wniesionego środka odwoławczego (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), jak też nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Niewątpliwie wymogiem formalnym skargi (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymieniona powinność ma na celu uruchomienie instytucji „przedsądu”, czyli posiedzenia w gestii przyjęcia albo odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej. Zatem na tym etapie weryfikacji podlegają jedynie przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie chodzi też o formalne powołanie się na wybraną podstawę, lecz o jej juretryczną uzasadnienie. Stąd skarżący jest zobowiązany do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do

rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Dla uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531), a takich argumentów nie można doszukać się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Za podstawę przyjęcia skargi do rozpoznania skarżący wybrał kompilację przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (art. 32 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 25¹ ust. 1 i 2 w związku z art. 34). Rzecz sprowadza się do kwestii, czy związek zawodowy spełnił powinności względem pracodawcy odnośnie kwartalnego obowiązku informowania o stanie liczebności struktur związkowych. Na poparcie swego stanowiska (oczywistego naruszenia prawa) skarżący odwołuje się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2012 r., III PZP 7/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 101), a w dalszej części uzasadnienia wniosku przytacza kolejne judykaty (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 sierpnia 2015 r., II PK 208/14; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II PK 201/13; z dnia 19 kwietnia 2011 r., II PK 311/09 i z dnia 9 maja 2008 r., II PK 316/07). Wybrany mechanizm poszukiwania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie jest trafny. Zaprezentowane poglądy judykatury dotyczą zakładowej organizacji związkowej, a powódka była członkiem międzyzakładowej organizacji związkowej. Jej stosunek pracy podlegał szczególnej ochronie z racji wskazania przez międzyzakładową organizację związkową obejmującą swoim działaniem pracodawcę powódki. Oczywiście przepisy o uprawnieniach zakładowej organizacji związkowej, w tym art. 32 ust. 1 ustawy o

związkach zawodowych stosuje się do takiej organizacji związkowej na mocy art. 34 ust. 1 tej ustawy. Jednak w orzecznictwie zwraca się uwagę (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 listopada 2013 r., II PK 56/13, LEX nr 1405160) na zachowanie pracodawcy, które pomimo uchybienia przez organizację związkową obowiązkowi wynikającemu z art. 25¹ ust. 2 ustawy o związkach zawodowych, traktuje daną organizację jako mającą uprawnienia zakładowej organizacji związkowej i konsultuje z nią sprawy pracownicze. Wówczas zaniechanie w jednym wypadku takiej konsultacji może podlegać ocenie z punktu widzenia kryteriów zastosowania art. 8 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2015 r., II PK 214/14, LEX nr 1805899). Nawiązując do ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych, a zwłaszcza treści uchwał nr 9 i 10 oraz zawiadomienia pracodawcy o ich treści przez Zarząd Oddziału ZNP w B. nie można podzielić zarzutu oczywistego naruszenia prawa w kontekście wyżej opisanych paramentów podstawy z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W sprawie nie występuje też istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Zakreślone ramy przedsądu korelują z funkcją skargi kasacyjnej. Jak powszechnie wiadomo, sąd kasacyjny nie jest sądem trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

W tym przypadku istotne zagadnienie prawne nie może wynikać z wzajemnych zależności wskazanych przez skarżącego norm prawa materialnego.

Skarżący usiłując zredagować dany problem posłużył się metodą ilościową, powołując równocześnie art. 6, art. 6a, art. 7. Art. 23 ust. 1 pkt 5 i art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela w związku z art. 4 i art. 39 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz § 2, 8, 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego. O ile przepis Karty Nauczyciela (art. 6a) ustanawia możliwość oceny pracy nauczyciela, to naturalną kolejną rzeczą w tej procedurze są oceniane jego umiejętności pedagogiczne. Natomiast podstawą oceny pracy dyrektora szkoły, który może być równocześnie nauczycielem, jest stopień realizacji zadań określonych w art. 6, 7 i 42 ust. 2 Karty Nauczyciela i art. 4, 39 ustawy o systemie oświaty pod kątem sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz nadzoru w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Zakres tych przedmiotów w ujęciu normatywnym nie krzyżuje się. Dodatkowo nie można pominąć w sprawie miarodajnych ustaleń faktycznych. Opierają się one na założeniu, że w stosunku do powódki przeprowadzono tylko ocenę jej pracy na stanowisku dyrektora szkoły. Tym samym nie badano przesłanek, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 5 Karty Nauczyciela. Konglomerat tych zależności eliminuje możliwość zbudowania w tym stanie faktycznym istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz orzekł o kosztach postępowania w oparciu o przepisy art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).